

مروری به مهم ترین کنفرانسهای بین المللی در مورد افغانستان

بعد از سقوط طالبان و حمله آمریکا و متحدانش به افغانستان در سال 2001، این کشور از انزوای سیاسی بیرون آمد. از آن زمان به بعد مردم افغانستان بارها شاهد توافق نظر و اجماع بین المللی، برای کمک به افغانستان بوده اند.

برجسته ترین نمونه های این اجماع را می توان در کنفرانسهای بین المللی و منطقه ای جستجو کرد که برای کمک به باز سازی افغانستان و بررسی مرحله به مرحله مشکلات این کشور برگزار شده است.

تلاشهایی که همچنین ادامه دارد و حالا افغانستان در آستانه برگزاری یک کنفرانس بین المللی مهم دیگر است.

هرچند عده ای از کارشناسان مسایل سیاسی افغانستان معتقدند که برگزاری این کنفرانسها در عمل، کمک زیادی به حل بحران هایی که افغانستان درگیر آن بوده است نکرده، اما یک مرور سریع و گذرا نشان می دهد که در هر یک از این کنفرانسهای بین المللی دولت افغانستان و متحدان بین المللی آن گامی هرچند کوچک اما به جلو برداشته اند.

کنفرانس "بن" اولین نشست و تلاش برای حل بحران افغانستان پس از سقوط طالبان بود.

این کنفرانس در شرایطی برگزار شد که افغانستان، دولت نداشت، رئیس جمهوری نداشت، پولی در بانک های خود نداشت، پلیس نداشت و در یک کلام تمامی ساختارهای اداری و قانونی آن در هم ریخته بود. 9 سال پس از آن و این بار در لندن همه اینها وجود دارد، و بحث محوری این است که دولت افغانستان چگونه می تواند سهم مسئولیت بیشتری بگیرد.

کنفرانس بن

کنفرانس بن در دسامبر سال ۲۰۰۱ میلادی پس از سقوط طالبان به کمک دخالت نظامی بین المللی و به رهبری آمریکا، سنگ بنای حرکتی را گذاشت که افغانستان را از میان جنگ و آشوب به سوی صلح و ثبات و فردایی بهتر رهنمون باشد.

در این کنفرانس هیاتهای افغان شرکت کننده، علی رغم اختلافات موجود و حتی خصومتها گذشته تحت فشار جامعه جهانی ۹ روز گفتگو و مشاجره کردند و سرانجام توافقاتی را در باره تقسیم قدرت، تدوین قانون اساسی جدید و برگزاری انتخابات در سال ۲۰۰۴ امضا کردند.

در پایان این کنفرانس اخضر ابراهیمی که در آن زمان نماینده ویژه سازمان ملل متحد در افغانستان بود، گفت: "مردم این کشور امیدواریهایی زیادی به آینده ای روشنتر یافتند."

نشست های مهم در باره افغانستان

- **کنفرانس بن**، دسامبر ۲۰۰۱ تشکیل دولت موقت به رهبری حامد کرزی
- **کنفرانس توکیو**، جنوری/ژانویه ۲۰۰۲ تعهد ۵/۴ میلیارد دلار کمک برای باز سازی
- **کنفرانس برلین**، مارچ/مارس ۲۰۰۴ تعهد ۸ میلیارد دلار کمک برای باز سازی
- **کنفرانس لندن**، فبروری/فوریه ۲۰۰۶ تعهد ده میلیارد دلار و امضای موافقتنامه افغانستان
- **کنفرانس رم**، جولای/ژوئیه ۲۰۰۷ بررسی نظام قضایی افغانستان
- **کنفرانس پاریس**، جون/ژوئن ۲۰۰۸ ارائه برنامه ۵ ساله باز سازی و تعهد ده میلیارد دلار

مهم ترین مشخصه کنفرانس بن این بود که در آن مشارکت اقوام و احزاب سیاسی در قدرت، به رسمیت شناخته شد و در عمل تحقق یافت. برنامه های سیاسی زمان بندی شده ای مانند، تشکیل دولت انتقالی، دولت موقت، تصویب قانون اساسی و سرانجام برگزاری انتخابات ریاست جمهوری و پارلمانی مشخص شد.

همه احزاب پای این سند مهم تاریخی امضا کردند و حامد کرزی رهبری افغانستان را که وارد مرحله تازه ای شده بود، به عهده گرفت.

با برگزاری نخستین انتخابات ریاست جمهوری و تشکیل شورای ملی، همه مفاد توافق نامه بن به اجرا گذاشته شد. و افغانستان بعد از سه دهه صاحب رئیس جمهور منتخب و شورای ملی منتخب شدند.

کنفرانس توکیو

کنفرانس بن مردم افغانستان را امیدوار کرد و انتظارات مردم این کشور از جامعه جهانی را افزایش داد. دولت افغانستان و جامعه جهانی برای حمایت از این امیدها و پاسخ دادن به این انتظارات باز هم گردهم آمدند و این بار در توکیو.

کنفرانس توکیو در 21 جنوری (ژانویه) 2002 به میزبانی دولت ژاپن و سازمان ملل متحد و با حضور نمایندگان 50 کشور جهان به مدت دو روز در این کشور برگزار شد.

در این کنفرانس کشورهای کمک کننده تعهد کردند که 4/5 میلیارد دلار را ظرف مدت پنج سال برای باز سازی افغانستان کمک کنند.

کنفرانس برلین

کنفرانس برلین با شرکت مقام های دولت انتقالی افغانستان و نمایندگان کشور های کمک کننده در 31 مارس 2004 برگزار شد.

در این کنفرانس کشورهای کمک کننده به افغانستان، پرداخت هشت میلیارد دلار در سه سال را برای پیشبرد برنامه های بازسازی افغانستان تعهد کردند.

دولت افغانستان با طرح مشخصی به کنفرانس برلین رفت و در این کنفرانس خواستار 12 میلیارد دلار کمک برای سه سال آینده شد.

در این کنفرانس نشان داده شد که افغانستان هنوز هم در کانون توجه جامعه جهانی قرار دارد و از اهمیت بین المللی و منطقه ای در سیاست جهانی برخوردار است.

در این کنفرانس تصمیم گرفته شد که مدیریت سازندگی بر عهده دولت افغانستان گذاشته شود. دولت افغانستان همچنین در این کنفرانس تاکید کرد که بیشتر کمک ها باید از طریق دولت افغانستان و در برنامه های اولویت بندی شده از سوی دولت به مصرف برسد. ماجرای که هنوز به پایان نرسیده است و هنوز بخش اعظم کمکهای جامعه بین المللی، از طریق دولت افغانستان به مصرف نمی رسد.

در کنفرانس برلین همچنین بررسی شد که فقدان یک طرح جامع و مدیریت اصولی در امر بازسازی، سبب شده است تا کمک های اختصاص داده شده در کنفرانس توکیو، نتیجه مطلوب نداشته باشد.

در این کنفرانس مقامات دولت انتقالی تعهد کردند که انتخابات ریاست جمهوری و مجلس ملی را برگزار کنند؛ برای ایجاد دولت سالم و عاری از فساد، تقویت بخش خصوصی، مشارکت گروه های اجتماعی، بازسازی کشور، مبارزه با تولید و صدور مواد مخدر و اجرای کامل موافقتنامه بن تلاش کنند.

در کنفرانس برلین همچنین باز سازی افغانستان اولویت بندی شد و بر اساس آن کمک های جامعه جهانی بیشتر به راه سازی، تامین انرژی و بهبود وضعیت بهداشت و درمان اختصاص یافت.

کنفرانس لندن

در اول فیوری (فوریه) 2006 کنفرانس دو روزه بین المللی لندن در مورد آینده افغانستان، با اعلام بیش از ده میلیارد دلار از سوی هفتاد کشور و سازمان جهانی، برای باز سازی افغانستان به کار خود پایان داد.

در این کنفرانس سندی به نام "توافقتنامه افغانستان" نیز به امضا رسید که براساس آن افغانستان به ایجاد اداره شفاف و پاسخگو و مبارزه علیه مواد مخدر، تروریسم و رعایت حقوق بشر متعهد شده است.

موافقت نامه لندن بعد از موافقت نامه بن، مهم ترین سندی بود که دولت افغانستان و جامعه جهانی آنرا امضا کردند.

تعهد جامعه جهانی به کمک حدود ده میلیارد دلار نشان داد که افغانستان هنوز برای متحدان غربی اش مهم است و حمایت از روندی که بعد از طالبان در افغانستان آغاز شده است، به قوت خود باقی است.

کنفرانس رم

در جولای (ژوئیه) سال 2007 میلادی، نشست در رم پایتخت ایتالیا برگزار شد.

محور اصلی این نشست بین المللی حاکمیت قانون در افغانستان بود.

"کنفرانس لندن که قرار است در بیست و هشتم جنوری/ژوئیه 2010 برگزار شود، هفتمین کنفرانس بین المللی مهم است که در نه سال گذشته در مورد افغانستان برگزار می شود، موضوع اصلی در این

کنفرانس، امنیت و ثبات افغانستان است و اینکه دولت این کشور چگونه می تواند مسئولیت بیشتری به عهده بگیرد"

در این کنفرانس شرکت کنندگان سیستم قضایی افغانستان را بررسی کرده و راکارهای اصلاح سیستم قضایی این کشور را مورد بررسی قرار دادند.

حدود 30 سال جنگ و بی ثباتی در افغانستان به ساختار سیستم قضایی کشور صدمات زیادی زده است و بسیاری از قوانین افغانستان با دنیای مدرن و نیازهای کنونی افغانستان همخوانی ندارد.

کنفرانس پاریس

در شانزدهم جون (ژوئن) 2008 کنفرانس بین المللی دیگری در پاریس برگزار شد، سارکوزی، بان کی مون و حامد کرزی این کنفرانس را افتتاح کردند.

وزرای ۶۵ کشور جهان و نمایندگان ۱۵ نهاد بین المللی برای بررسی مشکلات افغانستان در کنفرانس پاریس حضور داشتند.

افغانستان خواستار ادامه کمک های جامعه بین المللی برای بازسازی افغانستان شد و با ارائه برنامه ای در زمینه بازسازی 5 ساله 50 میلیارد دلار خواست. البته براساس برنامه دولت افغانستان کمک هایی که در کنفرانس لندن تعهد شده بود نیز جزئی از این پنجاه میلیارد به حساب آمده بود.

در کنفرانس پاریس ایالات متحده آمریکا 10 میلیارد دلار، سازمان ملل متحد یک میلیارد و ژاپن نیم میلیارد دلار کمک های جدید تعهد کردند و کشور های دیگر از جمله فرانسه و آلمان نیز اعلام کردند که کمک های خود را تا دو برابر افزایش خواهند داد.

داوود ناجی

بی بی سی
